

Урок 6

Тема. Що таке Конституція

Мета: дати уявлення про те, що таке конституція, визначити характерні ознаки, які характеризують Конституцію України як Основний Закон держави, зміст її окремих положень, називати три гілки органів влади в Україні та їх повноваження; формувати вміння: пояснювати що таке конституція, характеризувати Конституцію України як Основний Закон держави, тлумачити зміст її окремих положень, називати органи законодавчої, виконавчої та судової влади в Україні, описувати їх окремі повноваження.

Тип уроку: вивчення нового матеріалу.

Форма проведення: урок з використанням інтерактивних технологій.

Обладнання: тексти Конституції України, конституцій інших країн (Росії, Білорусії тощо).

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент

II. Актуалізація навчальної діяльності учнів

Правовий диктант

Дати визначення понять: «правило», «право», «закон», «правовідносини», «правомірна поведінка», «юридична відповідальність», «мораль», «галузь права», «норма права», «правопорушення».

III. Вивчення нового матеріалу

У ч и т е л ь. Кожен нормативно-правовий акт має своє призначення, мету і завдання. Це також стосується Конституції як Основного Закону держави і джерела кримінально-процесуального права.

Конституція є політико-правовою базою стабільності конституційно-правового статусу особи; на її базі створюються юридичні механізми забезпечення та захисту прав людини. Конституція посідає особливе місце як серед джерел кримінально-процесуального права, так і серед усіх законодавчих актів інших галузей права, вона є Основним Законом, основним джерелом національної правової системи. У ній містяться найголовніші пункти, що відбивають правову концепцію нашої держави і суспільства на сучасному етапі його розвитку. Положення Конституції завжди є первинними, установчими. Виходячи з досягнень усталеної конституційної теорії і практики, визначення Конституції Основним Законом слід розуміти як акцентування на її основоположності стосовно держави і права. Держава об'єктивно зацікавлена як у тривалості існування та стабільності конституції, так і в її особливому правовому захисті.

У ній закріплені основні права, свободи та обов'язки громадян, основи державного ладу, основи будови держави, визначено, як утворюються та діють органи державної влади.

Конституція є фундаментом всіх законів держави, її Основним Законом. Вона має найвищу юридичну силу. І це означає, що всі закони та підзаконні акти повинні відповідати нормам, записаним у Конституції. На основі кожної норми Конституції приймається відповідний закон або підзаконний акт. Сама ж Конституція приймається згідно з особливо визначеним порядком.

Для законів та інших правових актів Конституція виступає юридичною базою. Вона встановлює:

- види правових актів, які приймаються державними органами;
- визначає сфери та об'єкти законодавчого регулювання;
- прямо називає закони, які повинні бути прийнятими.

Юридичні властивості Конституції:

- верховенство;
- вища юридична сила;
- юридична база законодавства.

В юридичній науці та практиці Конституції приділяється особлива увага. Нею займається спеціальна галузь — конституційне право.

Конституційне право — це система норм, що врегульовують найважливіші суспільні відносини, які складаються в процесі організації здійснення державної влади. Перед вами Конституція України. Вона була прийнята 28 червня 1996 р. У грудні 2004 р. до неї були внесені зміни та доповнення.

Робота в групах

Клас розподіляється на групи, кожна з яких опрацьовує один із розділів Конституції України і на основі запитань вчителя складає коротку доповідь.

Мета роботи — показати, що в Конституції відображені всі основні сфери нашого життя.

Учитель також пояснює, що в Конституції викладені загальні засади, конкретні ж моменти відображені в законах та підзаконних актах.

Алгоритм доповіді

1. Як називається розділ?
2. Які основні положення закріплені в даному розділі?
3. Чим вони важливі для життя нашої країни?
4. Якби ви брали участь у розробці шкільної конституції, які розділи до неї ви б запропонували?

«Правовий хокей»

Учні розбиваються на дві команди. По черзі одна команда називає право громадянина України, інша шукає відповідну статтю в Конституції.

«Спостерігаємо та аналізуємо»

Учні зіставляють конституції інших країн (тексти) з Конституцією України. Знаходять спільні ознаки та аналізують відмінності.

IV. Підсумки уроку

Рефлексія

1. Чи зрозуміле вам поняття «конституція»?
2. Дайте тлумачення виразу: «Конституція має найвищу юридичну силу».
3. Коли була прийнята Конституція України?
4. Як Конституція врегульовує життя громадян України?

V. Домашнє завдання

1. Опрацювати відповідний матеріал підручника.
2. Підготувати виступи на тему: «Конституція України і проблеми сьогодення».
3. Повторити матеріал теми «Правила і закони у суспільстві та твоєму житті» і підготуватись до тематичного оцінювання.

Джерела:

1. «Усі уроки «Правознавство. Практичний курс». 9 клас»
2. Книга «Правознавство 9 клас. Дидактичні матеріали до курсу»
3. Сайты: www.aau.edu.ua
www.upravo.org
www.nplu.kiev.ua
pravo.biz.ua
chitalka.info